

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**R.P. Valerii Reginaldi Bvrgvndi Seqvani E Societ: Iesv,
Praxis Fori Poenitentialis**

Ad Directionem Confessarii, In Vsv Sacri sui muneris ...

Regnault, Valère

Mogvntiæ, 1617

Cap. vlt. In quo per modum appendicis agitur de cessatione à diuinis,

[urn:nbn:de:hbz:466:1-78332](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-78332)

us, eo vsque tantum diuina celebrari poterunt. Ita notat Nauar. in Enchir. cap. 27. num. 183. Et patet, quia in eo agendum est iuxta intentionem Superioris, quam sententia suspensionis ostendit.

QVINTVM est. Neminem teneri seruire interdictum, quando non seruatur ab eo cuius causa latum est, ex Cap. Petisti, De priuilegijs. Quod si plures sint quorum causa interdictum fuerit promulgatum, ad talem excusationem requiritur, vt maior pars illorum violet interdictum, habendo animum in tali violatione perseuerandi, prout conuicti ex ipsorum actibus. Ita Panorm. annotat ad citatum Cap. Petisti, num. 2.

CAPVT VLTIMVM

In quo per modum appendicis agitur de cessatione à diuinis.

SVMMARIVM.

- 70 Quil & quomplex sit cessatio à diuinis, & quatenus ab interdicto differat.
- 71 Conditiones requiritæ ad illius validitatem.
- 72 De eiusdem causa efficiente, seu à quo ferri possit.
- 73 De ceteris illius causis.
- 74 Primus effectus cessationis à diuinis, priuare vsu diuinorum officiorum.
- 75 Tempore cessationis à diuinis non est permittum, sicut tempore interdicti, submissa voce, clausis ianuis, non per satis campanas, ac excommunicatis, & in e. dictis exclusis diuina officia celebrare.
- 76 Nec permittum est in principalibus anni festiuitatibus eadem officia celebrare solemiter.
- 77 H. r. as c. nonicas Clerici priuati in eo tempore possunt binis recitari, & quod Episcopus imponens cessationem à diuinis possit eam limitare.
- 78 De secundo effectus, qui est priuatio vsus Sacramentorum; & qua Sacramenta ab eo excipiuntur.
- 79 Quatenus permittum sit celebrari Missæ tempore cessationis à diuinis.
- 80 Sacramenta quorum vsus prohibetur esse tempore cessationis à diuinis, certum est; & quatenus de Baptismo dubitatur.
- 81 Dubium de Confirmatione, & aliud de Penitentia.
- 82 De tertio effectus, qui est priuatio sepulture Ecclesiastica.
- 83 Excommunicatio imposita Religiosis quibusuis violantibus cessationem à diuinis.
- 84 De modo quo relaxari ipsa cessatio.

70. **H**VIUS appendicis addenda ratio est, quod cessatio à diuinis similitudinem habeat cum interdicto locali. De ea inter ceteros satis copiose agunt Georgius Sayrus alios citans in lib. 5. Thelauri casuum conscientiarum cap. 17. & Suarez tomo 5. in D. Thomam disput. 39. Congruenter autem communi Canonistarum doctrina ea definitur à Nauar. in Enchir. cap. 27. num. 188. desistentia quædam à diuinis officijs & ab administratione Sacramentorum. Quæ quidem si fiat in toto aliquo loco, vt in tota ciuitate vel oppido dicitur generalis; in tantum in aliqua parte, vt in vna Ecclesia vel pluribus, non in omnibus, dicitur particularis. De ea autem dicemus 1. quatenus differat ab interdicto & quas conditiones requirat vt sit valida. 2. quæ sint illius causæ. 3. qui effectus. 4. quæ pœna incurratur illius violatione, & quo modo ea tollatur.

Quatenus cessatio à diuinis differat ab interdicto, & quas conditiones ea requirat ad validitatem.

SECTIO I.

Cessationem à diuinis ab interdicto differre constat ex his. Primo, quod non sit Ecclesiastica censura, id est, pœna alicui ob delictum imposita ab Ecclesiastico iudice; sed sit factum quoddam, quo certa de causa suspenduntur

in aliquo loco, diuina laudis organa, prout habet Couar. ad Cap. Alma mater, par. 2. §. 2. in initio. Deinde, quod per illius transgressionem non incurratur irregularitas, vt ibidem Nauarrus docet: quia non inuenitur imposita; & ideo non est afferenda ex Cap. Is cui, De sententia excommunicati in sexto. In eandem sententiam plures Sayrus refert in citato cap. 17. num. 9. Præterea quod nunquam imponatur à iure, etiam si ab illo permittatur, vt patet ex Cap. Si Canonici, & ex Cap. Quamuis, De officio Ordinarij in sexto. Quarto, quod qui habent priuilegium audiendi officia diuina tempore interdicti, non ideo possint audire tempore cessationis à diuinis. De quo Nauarrus in sequenti num. 189. pluribus de huiusmodi differentia differens. Videtur potest Suarez in memorata disput. 39. §. 1. 1.

IAM vt valida sit cessatio à diuinis (prout post Ioannem Andream ad memoratum Cap. Quamuis, docent in verbo Cessatio à diuinis, Angelus num. 3. Syluester. nu. 2. Sotus in 4. distinct. 22. quæst. 3. art. 2. conclus. 3.) ad eam concurrere debent decem conditiones, quæ fere omnes sumuntur ex eodem Cap. Quamuis, & ex Cap. Si Canonici, antequam memorato, & ex Cap. Irrefragabili, §. Ceterum, De officio Ordinarij. Prima est, vt is cuius auctoritate cessatur à diuinis, eandem auctoritatem habeat vel à iure: vt Episcopi habent ratione suæ dignitatis, & Capitulum sede vacante; vel à consuetudine, aut priuilegio; vt in quibusdam Ecclesijs non nunquam habent Canonici, ex memorato Cap. Si Canonici. Quod vero alias Canonici cessare non possint à diuinis sine consensu Episcopi sui, satis colligitur ex memorato Cap. Irrefragabili. Secunda est, vt Canonici omnes nullo denigro, etiam abentes qui conuenire possunt, conuocentur ad tractandum de ipsa cessatione, ac si ageretur de electione canonica, nec textum expressum in Cap. Quamuis, §. 2. De officio Ordinarij in sexto. Tertia, vt de causa cessandi mature & diligenter tractetur. Quarta, vt de cessando habeatur deliberatio; in qua necessarium esse, vt maior pars Capituli concludat cessandum esse; intelligitur ex eo quod in citat. cap. Quamuis, conuocatio ad cessationem faciendam æquiparetur ei quæ fit ad electionem canonicè agendam. Quinta, vt offensæ propter quæ cessatur, manifesta sit ac notoria. Sexta est expressa in Cap. Irrefragabili, §. Ceterum, De officio Ordinarij, vt eadem causa sit rationalis, seu apertis rationibus demonstrata, vt Soto interpretatur; & ideo infert conditionem hanc sequi ex præcedenti. Septima, vt ante cessationem instrumento publico, patenti bulæ litteris, authentico sigillo munitis causa cessationis exprimat. Octaua, vt idem instrumentum tradatur ei contra quem cessatur. Nonna, vt cessaturi ab eodem postulent, vt emendet competentem iniuriam seu offensam, propter quæ volunt cessare: quod si facere nolint, locum habet tunc cessatio. Postrema quæ in memorato cap. Quamuis, expresse traditur est, vt post cessationem vtique pars tam cessans, quam contra quam cessatur, per se, aut per procuratores sufficienter instructos, iter ad sedem Apostolicam intra mensem arripiat; & continuatis diebus quam cito poterit, se eidem sedi præsentet; vt cognita causa Pontifex de remedio provideat, ne Ecclesia in tali afflictione diu permaneat. Vbi aduerte, quod Sayrus in citato lib. 5. c. 18. in fine habet citatis Soto, Tolero, & Henriquez. si partes inter se conueniant, cessationem à diuinis tolli posse ab eo à quo lata est, nec esse opus sedem Apostolicam adire. Ratio est, quia in tali protectione præterbenda, intentio Papæ fuit tantum, vt quam cito provideretur Ecclesiæ, obuiareturque damnis, quæ possent euenire, si ea absq; diuinorum celebratione diu maneret. Ceterum si non seruentur prædictæ conditiones, nec seruanda est ipsa cessatio, iuxta Cap. Quamuis, §. finali de officio Ordinarij in 6. Et ita expresserunt in verbo Cessatio à diuinis, Angelus & Syluester, in n. 3. & hic q. 1. vterque sub finem. Quod qua ratione ex illo Cap. deducatur, Suarez declarat in illa disput. 39. §. 1. n. 13. in præcedentibus, de memoratis conditionibus agens.

De causis cessationis à diuinis.

SECTIO II.

QUOD attinet ad causam efficientem consentiunt Doctores (quorum nonnullos Suarez in præcedenti n. 2. & plures

Sayrus in citato lib. 5. cap. 18. nu. 3. Episcopo iure ordinario, atq; ex officio cōpetere potestatem imponendi cessationem à diuinis. Ratio vero est, quod eadem cessatio sit fori Ecclesiastici contentiōsi, ideoq; requirit iurisdictionem Episcopalem per quā iudicia exercentur in illo foro Ecclesiastico. Quā iurisdictione, quia sede vacante cōpetit Capitulo, ipsum quoque potest tunc imponere cessationem ipsam à diuinis. Possit quoque Concilium prouinciale, patet ex Clement. 1. De sentent. excommunic. §. 2. illis verbis. Quod etiam in interdicitis & cessationibus à diuinis inductis per prouinciale Concilium Conciliorum statuta, vel ipsorum auctoritate, &c. Possit demum aliquando ex consuetudine præscripta, aut Papæ priuilegio, Collegium aliquod, vel Capitulum, vel conuentus Ecclesiarum, siue regularium, siue secularium, constat adhuc ex eadem Clementina in sequenti §. 3.

73. **Q**uod attinet ad causam finalem, bene ait Suarez in citata §. 3. nu. 4. Si de proximo sine cessationis à diuinis agatur, eis coincidit cū illius effectus, de cuius varietate dicitur in sequenti sectione. Sin de remoto; in eo conuenit cū censuris proprie dictis, quod tanquam medicina insituitur ad emendationem delinquentis, à quo Ecclesia graui iniuria est: cta, siue in se, siue in aliquo ex suis, non valens illum iuris ordine aliter compescere; conatur exterrere, inquit Sotus in 4. distinct. 22. quæst. 3. art. 2. c. n. cl. 2. tam ingenti saltem doloris significatione ac sensu, quo à suis canticis lætitiæ, & diuinæ laudis cessat; ad instar populi Israeliticæ (ex Plal. 136.) Babylonem abducti in captiuitatem, suspendentis in salicibus organa sua, & sedendo flentis.

Quod attinet ad materiam, seu delictum propter quod iuste imponitur cessatio à diuinis, illud debet grauissimum esse, vt loco citato Suarez notat, & ceteri communiter docent, quia medium tam acerbum tamque periculosum non est assumendum sine grauissima causa. Debet idem delictum, vt idem addit, esse publicum, seu communi bono Ecclesie potestatiue Ecclesiasticæ contrarium; quandoquidem eos etiam qui innocentes fuerint talis pœne attingit. Debet demum esse manifestum, nec sufficit probabiles coniecturas de eo haberi, iuxta cap. Irrefragabili, §. Ceterum, De officio Ordinarij.

Quod denique attinet ad formam seruandam in ferenda cessatione à diuinis; ob similitudinem quam habet cum interdicto locali, forma simili potest imponi dicendo v. g. prout habet Sayrus in memorato cap. 18. nu. 11. Nos ob talem causam, villam, aut ciuitatem talem à diuinis officiis cessare præcipimus, &c. Conditiones quas eadem forma comites habere debet, vt legitima sit impositio cessationis à diuinis; tradita sunt in præcedenti sectione num. 71.

De effectibus cessationis à diuinis, & specialiter de priuatione diuinorum officiorum.

SECTIO III.

74. **E**ffectus cessationis à diuinis sunt, sicut interdicitur; tum priuatio diuinorum officiorum, tum priuatio Sacramentorum, tum etiam priuatio sepulture Ecclesiasticæ.

Quod ad primum attinet, cessatio à diuinis (quod ipsius nomen indicat, constatq; ex vsu cōmuni) priuat vsu omnium diuinorum officiorum; celebrationis inquam Missæ, recitationis horarum canonicarum, & aliorum. Quamquam, inquit Suarez distinct. 39. sect. 2. sub iniuriam, nunquam horæ ipsæ canonicæ censentur prohibita dici priuatim, etiam à personis Ecclesiasticis, dicentibus eas ex officio, nomine Ecclesie, ministerio ipsorum vtentes ad diuinas laudes pro toto populo de cantandas. Nunquam enim Ecclesie ministri tali onere sibi imposito liberantur ob istiusmodi priuationes: sed tantum illis publica recitatio prohibetur. Addit Suarez notatu dignum pro praxi; etsi præceptum cessationis à diuinis directe pertineat ad Ecclesiasticos, quorum est diuinorum celebratio; ad ceteros tamen indirecte quoque pertinet quia reuera ponitur pro toto populo. Ideoq; si Ecclesiastici contra tale præceptum cessare nolint, reliqui tenebuntur vitare eos in diuinis, hoc est, non adesse illis celebrantibus; non solum quia in eo cooperantur priuati ipsorum: sed etiam quia illo præcepto adstringuntur. Quinimo ob ean-

dem causam, inquit idem, si aliquis Sacerdos ex priuilegio celebret tempore cessationis à diuinis, alij carentes in hac re priuilegio, nequeunt eidem celebrationi interesse.

75. **C**onsequenter late tractat, an tempore istius cessationis, sicut tempore generalis interdicit localis, liceat per priuilegium Ca. Alma mater, §. Adiciamus, De sentent. excommu. in 6. Missam celebrare, & horas canonicas dicere submissa voce, ianuis clausis, non pulsatis campanis, ac eiectis excommunicatis, & interdicitis; Partem autem negat sequitur; approbatum vt ipse ait, per Congregationem circa hæc materiam, Salmaticæ factam Doctorum iuris, & Theologorum, anno Domini 1556. & receptam Ecclesie consuetudine. Videtur autem aperte deduci posse ex cap. Si Canonici, §. Si autem, De officio Ordinarij in 6. vbi habetur, eum cuius culpa cessatio canonice indicta fuerit, teneri Canonice, & Clericis ad id quod interfit ipsorum ex eo, quod omnino cessantes à celebratione diuinorum officiorum amiserint, aut sane non acquirerint distributiones quotidianas, quæ non nisi interuentibus diuinis officiis dari solent, & debent, ex cap. vnico De Clericis non residentibus in 6. & ex Concil. Trident. De reform. sess. 21. c. 3. & sess. 22. cap. item, 3. Eas vero acquiri à celebrantibus officia diuina, secundum permissionem factam in memorato §. Adiciamus, satis aperte ibidem indicatur. Cum ergo non acquirantur tempore cessationis à diuinis (quod consequens est ex eo quod is qui cessationis causam dedit, teneatur cessantibus eas restituere) argumentum est; ne quidem seruatis conditionibus postis in eodem §. Adiciamus, celebrationem officiorum diuinorum permitti. Quæ ratione subtiliter Couarruias ad cap. Alma mater, 2. parte, §. 4. numero 7. ver. 3. pro hac ipsa sententia vtitur. In sequenti 4. addens, quod iure antiquo, a gemino Capitulum. Non est vobis De sponsalibus celebratio diuinorum officiorum tempore cessationis penitus interdicitæ fuerit. Cui iuri non derogatum per post editum Decretum in citato cap. Alma mater, quod tantum loquitur de interdico, nec interpretatione extendendum est ad cessationem à diuinis: vt specie ab illo diuersam, & post illud applicari solitam, tanquam medicinam fortiolem, ad delinquentis contumaciam frangendam.

76. **A**ddit Suarez nu. 13. neq; factam in sequenti paragrafo eiusdem cap. Alma mater, permissionem celebrandi iosephicæ officia diuina in festiuitatibus Natalis Domini, Pasche, Pentecostes, & Assumptionis Virginis gloriose, locū habere in cessatione à diuinis. Nam non est ratio cur de tali permissione hoc dicatur potius, quam de præcedenti: præsertim cum eadem rationes in vtraque earum pariter militent. Nec obstat quod in illo sequenti paragrafo, verba sint absque speciali mentione temporis interdicitis: quid sufficit in illo cap. sermonem esse tantum de eo ipso tempore; vt patet considerari verba quæ habentur non procul ab initio; Concedimus quod tempore interdicitis ab homine, vel à iure prolatis, &c. Itemq; alia quæ habentur in §. finali. Ceteris quæ circa obseruationem interdicitum, à nostris sunt prædecessoribus instituta in suo robore duraturis: Itaque cum dicitur; In festiuitatibus Natalis Domini, &c. sub intelligendum est tempore interdicitis.

77. **A**dde præterea ex num. 14. Clericos, quamuis à nonnullis dubitatum sit, posse priuatim officium diuinum binos recitare tempore cessationis à diuinis: quia non est ea de re in iure prohibitorum; cessatio ipsa dirigitur tota ad Ecclesiastica officia, prout sic publice fiunt, vt ordinentur ad populi participationem auditionemque. Adde porro ex nu. 16. non excedere ordinariam potestatem Episcopi, vt imponens cessationem à diuinis, eam limitet ad certum genus officij diuini, vt v. g. ad solā Missæ celebrationem: nihilominus ordinariæ, ac secundum communem Ecclesie consuetudinem, id non fieri: quia non est necessarium; eo quod ipsa cessatio non soleat imponi, nisi post adhibita alia remedia, & quando ea nihil proliunt iudicatur expedire diuina organa omnino suspendere. Vnde cum partialis prohibitio sufficit, ea fieri solet per interdicitum. Pulsatio campanarum, vt idem notat nu. 17. tempore cessationis à diuinis prohibetur, sicut tempore interdicitis: mirum facta ad conuocandum populum ad officia diuina; non autem ad conuocandum ad alia, vt ad conuocandum, salutationem Angelicam, & similia.

De reliquis effectibus.

SECTIO IV.

78. **Q**UOD attinet ad secundum effectum cessationis à diuinis, qui est priuatio vsus Sacramentorum, is cessationis à diuinis tribuitur, quia & Sacramenta, & vsus eorum sunt vere diuina. Nam est tamen priuatio ita generalis quin plures exceptiones admittat, de quarum nonnullis certum est; & de aliis dubitatur.

CERTVM EST igitur primo, excipi Baptismum paruulorum, & penitentiam morientium, ex cap. Non est vobis, De sponsal. verbis illis; Nulla diuina officia præter Baptismum paruulorum, & penitentiam morientium celebratis, vel permittatis celebrare. Ratioque exceptionis est, quod cum illa duo Sacramenta sint iure diuino ad salutem fidelium necessaria, fit vt perpetua Ecclesie obseruatione nullo vnquam tempore ea illis negetur. Ob quam etiam rationem censetur excipi Eucharistia ministranda per modum viatici. Nam & ea suo modo necessaria est iure diuino; quod sumptionem illius imponens, obligat si vnquam alias, tempore eo quo mortis adest periculum. Accedit quod ex cap. Quod in te, De peniten. & remiss. quoties in iure præscribitur, vt morientibus penitentia non negetur, viaticum pariter comprehendatur: quod penitentibus denegare, nimis durum esset.

79. **Cum** autè hoc ita sit, inferri potest, tempore cessationis à diuinis licitam esse Missæ celebrationem; quatenus necessaria est, vt Eucharistia renouari ac custodiri possit pro infirmis. Pro quo tempore licet non habeatur textus, sicut pro tempore interdicti in cap. Permittimus, De senten. excommunic. nihilominus tamen ob æqualem, immo & ob eandem necessitatem, id ipsum quod ius permittit tempore interdicti (semel scilicet in hebdomada Missarum solemnia celebrare causa conficiendi corporis Domini, quod decentibus in penitentia non negatur) consentaneum est vsurpare quoque in cessatione à diuinis, tanquam spectans ad sacrosancti Sacramenti reuerentiam, cui obstaculum obistere, Ecclesia non intendit, nec potest.

Vbi aduertenda quæ Suarez habet *disput. 39. sect. 2. nu. 19. & duobus sequentibus*. Primum est. Cum iuxta citatum cap. Permittimus, ad prædicta reuerentiam sufficiat tempore interdicti, Missæ factum semel in hebdomada fieri, merito credendum esse, quod idem sufficiat tempore cessationis à diuinis; nihil enim ad decentiam Sacramenti conuenientius censeri potest, quam aliquando fuerit iure probatum.

Secundum est. Si quando contingat Eucharistia non esse referuatam pro infirmis; & in eo necessitatis articulo aliquè ita versari, vt credatur moriturus sine viatico, nisi de nouo confeceretur; tunc sufficientem dari causam vt Missa celebratur tempore cessationis à diuinis. Ratio est, quod cum duo præcepta ibi concurrant, vnum diuinum, de sumenda in mortis periculo Eucharistia; alterum humanum, prohibitionis celebrandi tunc Missam, oporteat humanum cedere diuino. Nec obstat quod tunc non sit iuris diuini obligatio Sacerdotis celebraturi, sicut est iuris Ecclesiastici prohibitio non celebrandi. Nam etsi id ita sit, tamen Sacerdos ipse tunc naturali charitatis iure tenetur existenti in illa necessitate subuenire, ministrando ei viaticum, si commode potest. A quo charitatis officio probabile non est Ecclesiam velle eum impedire: immo vero sicut concedit viaticum morientibus ministrari tempore cessationis: censenda est concedere consequenter vt Missæ sacrificium fiat, quando pro illis non potest Eucharistia aliter haberi.

Tertium est. In tali celebratione ita esse habendam rationem cessationis à diuinis, vt in ea nihil ultra fiat, quam necessarium sit ad finem in quem tunc conceditur: nempe ad Sacramenti consecrationem, ad quam necessaria est sacrificij oblatio cum debitis ceremoniis spectantibus ad eius intrinsecam solemnitatem; cæteris exclusis; sicque non debet tunc, vt nec tempore interdicti, ex Cap. Permittimus, De senten. excommunic. fieri cum conuocatione populi, & pulsatis campanis: sed secreto, ac ianuis clausis. Attamen Sacramentum ipsum deferri debet infirmis cum pompa necessaria ad illius reuerentiam; populo etiam ad illud comitandum

conuocato per campanæ signum; etsi inter deferendum non sit dicendum officium aliquod diuinum, cum id per se prohibitum sit, nec necessarium ad conuenienter peragendam concessam Eucharistia administrationem. Ita Suarez in fine numero 21.

CERTVM EST secundo de proposito effectu, quod locum habeat in Sacramento Eucharistia extra viaticum, & in Sacramentis Extremæ vnctionis & Ordinis. Nam cum interdictum priuet talium vsu, prout habitum est in præcedenti Cap. 3. num. 26. & 27. negari non potest quin eodem priuet quoque cessatio à diuinis, vt pote quæ ipsi interdicto (si non sufficiat ad deducendos à contumacia delinquentes) solet per modum aggravationis pœnæ superaddi. De matrimonio idem sentiendum est ac antea diximus in sequenti num. 28.

DUBITATVR AVTEM primo, An vt paruulorum, sic & adultorum Baptismus sit permixsus tempore cessationis à diuinis? Ad quod Suarez in citata *disput. 39. sect. 2. numer. 22.* merito respondet affirmatiue, quia Baptismi vsus prohiberi non potest, vt pote necessarius ad salutem, nõ modo paruulis; sed etiam adultis, & vtrisque siue in periculo mortis, siue extra illud constitutis. Quod autem in Cap. Non est vobis, De sponsalibus (vnde habetur exceptio Baptismi ab hoc effectu) nominatim facta est mentio Baptismi paruulorum; idem author interpretatur; inquit ideo nominatim exceptum esse Baptismum paruulorum, non quod solis paruulis tunc dari permittatur; sed quod iuxta morem Ecclesie, in infantia Baptismus conferri solet; quod si aliqua de causa non sit factum, suppletur in ætate prouectiore in qua etiam est Baptismus paruuli; si non de facto; certe de iure, hoc nomine; quod in infantia dari potuerit, & deberit, tanquam conuenienti tempore, iuxta Ecclesie morem. Adde ex eodem in sequenti nu. 23. licitum esse utrosque tunc baptizare etiam cum solemnitate; quia ius concedens absolute Baptismum, intelligendum est de Baptismo ritu solemni ministrato, cum de se non debeat aliter ministrari; nec existimandum est concedi solummodo id quod est homini necessarium; sed etiam id quod Sacramentum ipsum docet. Nam in necessitati hominis, sic & reuerentiæ Sacramenti consulendum est.

DUBITATVR secundo, An eodem effectu Sacramentum Confirmationis comprehendatur? Ad hoc Suarez nu. 24. respondet negatiue, eo quod concessio Baptismi extendi possit ad concessionem Confirmationis; vt intelligitur ex cap. Quoniam, De senten. excommunic. in 6. in quo Confirmationi cum Baptismo sit commune periculum mortis, ob quod vsus eorum Sacramentorum tempore interdicti conceditur. Et ratio esse potest, quod Confirmatio censetur perfectio quadam & complementum Baptismi.

DUBITATVR tertio, An Sacramentum Penitentia tempore cessationis à diuinis possit ministrari extra periculum mortis? Illud Suarez ibidem consequenter tractans, propèdet aliqua ratione in partem affirmantem. Sed valde obstat quod lex prohibitionis vsus Sacramentorum tempore cessationis à diuinis, de se generalis sit, à qua non inuenitur in iure specialis exceptio vsus Sacramenti Penitentia extra memoratum articulum; præsertim cum ex eiusdem authoris doctrina antetradita, ad inferendam talem exceptionem non sufficiat, quod in ca. Alma mater, §. Quia vero, De senten. excommunic. in 6. concedatur, vt tam sani, quàm infirmi ad penitentiam admittantur. Et certe cur relaxatio interdicti facta in aliquo debeat interpretatione extendi ad relaxationem cessationis à diuinis, ratio non apparet; cum hæc ad illud nihil pertineat, illique addi solet; non quidem tanquam complementum, sed vt pœnæ vrgentior aduersus delinquentis contumaciam.

Si dicas rationem quæ in eodè paragrapho tangitur, quod penitentia propter pronitatem, & facilitatem hominum ad peccandum summe necessaria sit, locum proinde habere respectu cessationis à diuinis, ac interdicti? Respondetur, id non sufficere ad excipiendum, vbi ius non excipit; quia talis ratio non est tanti momenti, vt negandum sit Ecclesiam posse prohibere ne sani ministrarentur Sacramentum Penitentia, alioqui damnoandus esset vsus referuationis casuum extra mortis periculum, quod aduerfatur definitioni Concilij Triden. sess. 14. cap. 7.

Quod

82. **Q**UOD ATTINET ad tertium effectum cessationis à diuinis, qui est priuatio Ecclesiasticæ sepulturæ; aduertendum est duo distingui in Ecclesiastica sepultura; vnum est depositio cadaueris in terra sancta. Alterum est, Ecclesiasticum officium quod pro Ecclesiæ consuetudine solet fieri dum corpus hominis fidelis traditur sepulturæ. Quod posterius non esse licitum tempore cessationis à diuinis Doctores consentiunt: quia impositione cessationis à diuinis prohibentur omnia officia Ecclesiastica, ex Cap. Non esse vobis, De sponsalibus. Accedit, quod nec tempore interdicti tale quid vilo modo permittatur, vt patet ex Cap. Quod in te, De pœnit. & remiss. §. 2. vbi Clericis qui interdictum seruauerint, conceditur quidem sepeliri in Cœmeterio suæ Ecclesiæ, sed cum silentio cessantibus omnibus solemnitatibus.

De priore vero, licitum ne sit, magna difficultas est: quam Suarez tractat in sæpe citata s. 2. nu. 29. & aliquot sequentibus; vbi partem affirmantem amplectitur; tum alijs rationibus: tum quia traditio sepulturæ facta in loco sacro, non est per se diuinum officium, proprie & in rigore sumptum: sed tantum opus pietatis, & misericordiæ, laicis perinde ac Clericis licitum. Illa ergo non comprehenditur generali diuinorum officiorum prohibitione; quæ cum odium rigoremque contineat, est strictè interpretanda. Si opponas, in de sequi nec cessationem ipsam priuare Sacramentis quæ in iure distinguuntur ab officiis diuinis, vt patet ex cap. Si sententia, De sentent. excommunic. in 6. Respondetur, quidquid id sit, particulariter ex cap. Non est vobis, De sponsal. haberi, in cessatione à diuinis nomen officij diuini ita sumi, vt comprehendat Sacramentorum ministerium tanquam aliquod officium sacrum, ac proprie diuinum. Illic enim his verbis (nulla diuina officia præter Baptisimum paruulorum, & pœnitentiam morientium, &c.) aperte significatur Baptisimum paruulorum, & pœnitentiam morientium fuisse ibi comprehendenda sub diuinis officiis, nisi exciperentur, atque adeo ipsum diuinorum officiorum nomen illic ita accipi, vt sua significatione comprehendat ministerium Sacramentorum, quod proinde in cessatione à diuinis prohibitum censetur quoad Sacramenta non excepta.

De pœnit. violantis cessationem à diuinis; & de modo quo hæc tollitur.

SECTIO VLTIMA.

83. **I**N Clementina. De sentent. excommunic. pœna excommunicationis ipso facto incurrenda, imponitur quibuslibet Religiosis cuiuscumque ordinis & conditionis, siue exemptis, siue non exemptis, non seruantibus generalem cessationem à diuinis: quando viderint, aut scierint Ecclesiæ Cathedralis, vel Matricem seu Parochialem, obseruare illam; non solum si lata sit à Papa, vel ab Episcopo; sed etiam si à Concilio prouinciali, aut etiam ab aliquo Capitulo, vel Collegio, aut Conuentu siue secularium, siue regula-

rium, vendicante sibi ius ex consuetudine, vel priuilegio eandem imponendi. Quæ omnia habentur expressa in textu eiusd. Clementinæ. Ex quibus liquet materiam remotam illius excommunicationis, seu personas in quas profertur, esse solos & omnes Religiosos. Proximam vero, seu actionem ob quam profertur, esse violationem de qua agimus.

Aduerte vero, quod cum generali verbo, *non seruantibus*, talis actio indicata sit dubitari posse quid eadem requirat in particulari, vt sit sufficiens ad propolam excommunicationem incurrendam. Videtur autem nihil aliud requirere, quam eam esse quæ censetur tale peccatum quale requiritur in materia proxima excommunicationis minoris, iuxta Cap. Nemo Episcoporum 11. quæst. 3. Non haberi autem aliam pœnam à iure impositam violanti cessationem à diuinis Suarez notat in fine supracitate s. 2.

84. **D**E MODO vero quo cessatio à diuinis tollitur, notandum est primo, quod ea cum non imponatur à iure, sed tantum ab homine, possit tolli tantum ab eo à quo imposita est, vel à Superiore ipsius, vel etiam ab eius successore, si ipse excesserit è vita, vel ab eo quem hi ad id delegauerint. Formam vero tollendi, nullam certam esse præscriptam: etsi requiratur vt eam tollens verbis suam voluntatem explicet; solo enim facto in censuris, & similibus tollendis procedere, censetur proprium esse Papæ, qui solus non est alligatus præscriptis iuris canonici.

Notandum est secundo, cum cessatio à diuinis nunquam imponatur ad certum tempus; vt pote quæ ferri tantum potest vt recedatur à contumacia; in quo nullum est certum tempus præfixum: nec etiam imponatur sub conditione, sed absolute; ad illam tollendam semper requiri Iudicis relaxationem.

Notandum est tertio, cessationem à diuinis per appellationem præcedentem, illius sententiam impediri ne valeat ob defectum iurisdictionis, non item per subsequenter, per quam legitime prolatam vim accepit, requirit relaxationem, vt illam amittat.

Notandum est quarto, quod Suarez docet in fine disput. 39. Iudicem à quo imposita est cessatio à diuinis, sicut potest sua autoritate totam tollere: sic etiam posse iusta de causa eam suspendere ad aliquot tempus, aut ex aliqua parte quoad certos effectus, aut certas personas. Cur enim ei qui potest totum tollere, negetur potestas tollendi partem, nulla videtur esse ratio, & per consequens, nec cur in istiusmodi cessatione (pæsertim cum sit tantum quid facti) negandum sit posse actus aliquos, aut personas aliquas ab ea eximi, quando nullum aliunde datur impedimentum.

De Ecclesiæ pollutione quæ interdicto quoque affinis est, iam diximus in præcedenti lib. 29. numer. 179. & aliquot sequentibus. Sicque operi meis humeris satis impari impositus sit finis ad Dei gloriam, Beatissimæ Virginis, Sanctorum omnium honorem, atque Ecclesiæ Catholicæ utilitatem, cuius censuræ omnia in illo à me tradita humiliter subijcio.

Sit nomen Domini benedictum, ex hoc nunc, & usque in sæculum.

Faint, illegible text, likely bleed-through from the reverse side of the page. The text is arranged in two columns and is too light to transcribe accurately.